Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Brevier - Cod. St. Peter perg. 20 a

Augsburg, [1499]

Lektionen zum Commune sanctorum

urn:nbn:de:bsz:31-27701

Visual Library

An allenn vnßer frau
wen festenn vnd tzugeln:
In primo nocturno Ant:
Alma virgo virginum: inter
cede pro nobis ad dominum Amen:
Sancta dei genitrix: sit no
bis auxiliatrix Amen:
Nos cum prole pia: benedi
cat virgo maria Amen:
In Secundo nocturno:
Ab hoste maligno: eripiat
nos dei genitrix virgo Amen:
Jhesus marie filius: sit no
bis clemens et propicius A:
Stella maria maris: suc
currere pyssima nobis Amen
In tercio nocturno:
Dicet voce pia: pro nobis virgo
maria Wann ayn omeley
ist Euangelica lectio: sit
nobis salus et protectio:
In omni tribulatione et an
gustia: subueniat nobis pia
virgo virgo maria Amen:
Ad societatem ciuium super
nor perducat nos regina an
gelorum Amen Am
samstag so man de beata
virgine helt: im quent so
sol man die letzten drey lesn

Die nach volgent dye
lectiones von dem gmaine
der hayligenn vnd zu erste:
Von aynem marterer ix lege
Hodie lectio prima:
natalem martiris
ecclesia celebrat:
Quid est hoc fratres
carissimi Quando sanctus
iste natus sit ignoramus et
quia hodie passus est natal
lem huius hodie celebramus
Sz quando natus sit etiam
si sciremus nequaquam diem illum
celebraremus Illo namque die
peccatum originale traxit: isto
die peccatum omne finiuit Tu:
Illo die lectio Secunda:
ex fastidioso matris
vtero in hanc lucem
processit que oculos carnis
illecebrat: isto autem die ex pro
fundissimo carcere in illam
lucem discessit que visum
mentis illustrat Ad precio
sam mortem iuste viuendo
venit ad gloriosam vitam
iuste moriendo peruenit:
Magna lectio iij:
ex sanctorum na

talium nomine demonstrat
spes ac securitas ecclesie:
Non enim talem debemus
timere mortem in qua re
nascimur ad vitam Certe
iste mortem corporis non
metuit dum anime timu
it. nec tyrannum timuit tem
poralem timens iudicem
sempiternum: Lectio iiij:
Mira fides: mira de
uocio ante perse
cutorem assistebat
sed animo ante deum erat
Carnem exponebat suppli
cio: et mentem habebat in
celo Negociator iste beatus
dedit unum ut acciperet ma
ius Emit commercio sanguinis
regnum salutis: factaque est
ei brevis passio perpetua
beatitudo Tu Lectio v:
Duplex in sancto isto
gemma refulsit dum
vita clara et mors
extitit preciosa Qui antea
alia offerebat: modo seipsum
offert Assolens angelus
venire ad thuribulum pri
ius ante sedentem in thro

no offerebat incensum: mo
do autem levavit ipsum in alta
celorum Tu Lectio vi:
O Dedicata passio et
gloriosa confessio ab
soluitur per marti
rium anima a vinculo car
nis: et in celo cum triumpho le
vatur ab angelis Interro
gatus crudeliter: respondit
sub paciencia fortiter Terre
na contempsit: ut inveniret
celestia: Tu autem Lectio vij:
Quis charissimi mar
tiris huius animam
sequi possit. que sic
pergressa omnes aereas po
testates ad altare celeste ten
dit Beata illa certe anima
que sibi occurrentes turmas
aereas demonum sanguinis
in martirio profusi cruore de
turbat que sic sequitur xpistum:
Talis Lectio viij:
est martirem vene
rando celebrare: mag
nam vero fidem eius et pa
cienciam imitari Hoc ergo
sic agamus: ut illud opte
mus quod itaque celebremus:

ut illud potius diligamus
qd' laudamus in martiris
fide qui usqz ad mortem certa
uit pro veritate: Lect nona:

Beatus hic martir
vicit errores sapien
tia patiencia agni
ferocitatis leonem vicit quan
do persecutor seuiebat leo
fremebat. Sz deorsum leo cal
cabat quia agnus sursum
tendebat qui in ligno pepen
dit sanguinem fudit nichil
credenti mortem sz sua mor
te destruxit Tu autem domine:

In festo plurimorum mar
tirum nouem lectiones:

Quam Lect prima:
speciosa festiuitas
hodie nobis emi
cuit et splendida
dies hodierna prefulsit: non
densitatis solis radys illumina
ta: sed de lumine martirum
illustrata. Illy namqz rady
xpo emittente iaciuntur in
terram de superno circulo sol':

Beati Lectio ij:
O martires quibus vos
laudibus predicem

o milites fortissimi robur
corporis vel quo preconio voce
explicem: usqz ad glorie consu
macionem tollerastis durissima
questionum nec cessistis supplicys
sz pocius supplicia cesserunt vobis:
vale Lectio tercia:

Quam fuit deo illud specta
culum: quam sublime
quam magnum quam preciosum et
acceptum. Quia certaminibus illic
xps affuit: quam libens in tali
bus pugnauit et vicit. prelia
tores et assertores sui nominis
erexit corroborauit anima
uit. Nam qui morte semel
vicit pro nobis: semper vin
cit in nobis: Lectio quarta

Repugnastis o mar
tires sancti fortiter
seculo: spectaculum
gloriosum prebuistis deo:
secuturis fratribus fuistis ex
emplum. Religiosa vox cri
stum locuta est: illustres ma
nus sacrilegis sacrificys re
stiterunt. O ora sanctificata
celestibus cibis post corpus dni
ydolorum reliquias respuerunt
frons tuum signo dei dyabo

si coronam ferre non potuit
sed corone dominum se reserua
uit Tu aut ℞ Lectio quinta :-
Hy sunt quos cum
patterentur lachri
mis persecuta est
ecclesia ipa qz genuit Sed
mox hinc expulsos : super
na iherlm obuys letitie ma
nibus excepit et in gaudys
dni sui perpetuo coronan
dos introduxit : ℞ Lectio vj
Stant enim modo
ante thronū dei co
ronati qui quondā
ante thronū iudicū terre
nor iacebant penis attriti
Stant in cōspectu agni nul
la ratōne a contemplanda
eius gloria separandi : a cu
ius amore nec per supplici
a potuerunt separari Tu
Qui scitor ℞ Lectio vij
Quos glorias frequenti
laude colloquitur
eor mores sanctos imiter
Aut enim imitari debet
aut laudare non debet p
terea seipos nobis prebent
exemplum ut ex ipis pro

ficiamus Delitatus es tu cri
stiane miles : si putas te si
ne certamine triumphare : ex
erce vires : dimica atrociter
in prelio certa : ℞ Lectio viij :-
O Miles xpi considera
pactū tuū : conditoz
nam attende : mili
ciam noste : pactū qd spopō
disti conditoz qua accessisti
milicia cui nomen dedisti
Denique considera te presente
deo cū hoste pugnare : sa
uet ille ut vincas : fauet ut
obtineas : cum pugnas p
sens est Tu a ℞ Lectio nona :-
O Miles xpi cōtinuum
virū de eius potētia
cōtipis tantū inimi
co debilitatis accedit Tu e
rigeris in virtutem : hostis
incidit in debilitate Tibi
arma diuinitus ministrant
illi malitie tela franguntur
Tibi cōspectus dei virium
adhibet incrementa : hosti
adimit nocendi venena :-
Tu autem domine : miserere
In festo vnius confessoris
pontificis nouem lectiones

Celebrantes lectio prima: karissimi sancti hug. pontificis solennia que eo quod digne prefuit honore duplici in celo sit et in terra dignus est habitus: De pastorali cura regiminis quod traditum tenemus a sanctis patribus ad memoriam revocemus: lectio ij:

Pensandum quippe est valde ad culmen quisque regiminis qualiter veniat atque rite perveniens qualiter vivat: et bene vivens qualiter doceat et recte docens infirmitatem suam quanta consideratione cognoscat Tu autem lectio iij:

Nulla res doceri presumitur nisi intenta prius meditatione discatur. Ab imperitis ergo pastorale magisterium qua temeritate suscipitur quando ars est artium regimen animarum Quis autem cogitationum vulnera occultiora esse nesciat vulneribus viscerum Tu autem domine miserere nostri:

Sunt lectio iiij: nonnulli qui per speciem regiminis gloriam affectant honoris transcendere ceteros concupiscunt atque ideo susceptum cure pastoralis officium ministrare digne tanto magis nequeunt quanto ad humilitatis magisterium ex sola elatione pervenerunt:

Sunt aut lectio v: nonnulli qui solerti cura spiritualia precepta perscrutantur: sed que intelligendo penetrant vivendo conculcant Repente docent que non opere sed meditatione didicerant: et gd verbis predicant: moribus impugnant Unde fit ut cum pastor per abrupta graditur ad precipitium grex sequatur Nemo quippe amplius in ecclesia nocet quam qui perverse agens nomen vel ordinem sanctitatis tenet:

Delinquentem lectio vj: namque eum nullus redarguere presumit: et in exemplum culpa vehementer extenditur quando

pro reuerentia ordinis pec
cator laudatur : lectio vij :
Plerumque etiam hy
qui sub ueste pastorali
de magisterium rapi
unt nonnulla bona opera
animo proponunt Et quia
hec elationis intentione appe
tant operaturos se tamen
magna pertractant : sicque
ut aliud intentio suggerit
aliud superficies cogitationis
ostendat Tu. lectio viij :
Nam sepe mens sibi
mentitur et fingit
de bono opere ama
re quod non amat de mundi autem
gloria non amare quod amat
Cumque percepto principatus
officio perfrui ceperit obli
uiscitur quicquid religiose co
gitauit Tu autem lectio ix :
Tota qui regimine
appetit attendat ne
per exemplum prauum
operis ad ingressum regimi
tendentibus obstaculum fiat
Considerandum quoque est
quia tunc causam populi pre
sul suscipit quasi ad egrum

medicus accedit Qua ergo
presumptione percussum me
deri properat : qui in facie vul
nus portat : Tu autem do :
In festo unius confessoris
non pontificis nouem lect :
Bene et lectio prima :
digne et congrue
in hac die quam
nobis beati viri
huius ad paradisum tran
situs exultabilem reddit :
hunc versiculum decanta
mus In memoria eterna
erit iustus Digne enim in
memoria vertitur hominis
qui ad gaudium transijt an
gelorum Tu autem lectio ij :
Qui iam xpi gratiam
glorificatus inuenit
qua mundi gloriam
non quesiuit timens illud
quod dicit sermo diuinus
Ne laudes hominem in vi
ta sua Tamquam si diceret :
lauda post vitam : mag
nifica post consumationem :
Duplici lectio iij :
enim ex causa vi
lis est homini magis

memorie dare laudem quam vite
ut illo potissimum tempore
merita sanctitatis extollas
quando nec laudantem a
dulatio nec laudatum temp
tat ambitio: Tu autem domine

Lauda lectio iiij:
ergo post periculum
predita securum:
lauda navigantis felicita
tem: sed cum pervenerit ad
portum: lauda ducis virtutem
sed cum perductus est ad
triumphum: Quis autem
vivens possit laudari qui
et de preterito meminit se ha
bere quod doleat. et de futuro
videt sibi superesse quod ti
meat Tu autem lectio v:

Quis vero in hoc cor
pusculo positus de
beat sibi quidquam
vendicare de meritis. quorum
iter vite occulta demonum
infestatio velut latronum
obsidet multitudo: Fuit vir
iste de numero iustorum de quibus dicitur. Deridetur iusti
simplicitas: Tu autem
domine: miserere nostri:

Animo lectio vi:
quippe viri iusti nu
triuntur operum recto
constanter innititur et tamen
humanis derisionibus vige
tur. Miranda agit et op
probria recipit: quia ab huius
mundi sapientibus puritatis
virtus fatuitas creditur:

Quid namque lectio vij:
stultius mundo videtur
quam mentem verbis
ostendere: nil callida ma
chinatione simulare: nullas
iniurias contumelias reddere
pro maledicentibus orare
paupertatem querere: posses
siones relinquere: percuti
enti unam maxillam al
teram prebere lectio viij:

Et iusti simplicitas
breviter exprimitur
cum protinus sub
infertur: lampas contempta
apud cogitationes divitum.
Quid hoc loco significatur
nisi elatio superborum. Qui
cum nomine divitum vitam sim
plicium despiciunt elatis
cogitationibus illudunt:

Sepe ⁊ lectio nona:
namque fit ut electus
quisque quia ad e
ternam felicitatem ducit
continua hic aduersitate de
primatur. Non hunc rex
habundancia felicitat. Sed
tamen ante occuli dei iu
dicis occulos virtutibus erudiat:

In festo vnius virginis
tantum lectionum ⁊ lec. prima:

Quam imitabile vir
ginibus virgo hec
cuius festum agimus
tradidit amoris ex
emplum carnis concupiscen
cias exectando: solamque xpi
pulchritudinem adamlan
do despice virgines quales
amor xpi flammas accen
dit in pectore eius qua eum
concupiuit solum qui propter
amorem hominum mortis
non recusauit interitum:

Et dicen ⁊ lectio ij
Abtes nequaquam con
iugum casta commer
cia vituperamus: sed virgi
num perseuerantiam odoramus.
Itaque sancta coniugia patri
archarum coniuges videlicet
sarai rebeccam rachelem
annam susannam sequimur.
Virgines autem xpi solam vir
ginem matrem luminis
subsequantur ⁊ huius virgi
nis matris pedissequa fuit
hec virgo que magnum de
se excitauit exemplum pu
dicitie: Tu autem ⁊ lectio iij:

Virgo hec quia non
de corporis humani
elegancia placere
studebat. dum de anime fe
ditate domino displicere
timebat: dabat namque per fi
dem sue mentis candore
et extollebat anime pulch
ritudinem Tantoque stude
bat in carnis aspectu huma
nis displicere. quanto insta
bat xpo et eius angelis co
placere: Tu autem domine:

In festo vnius virginis
et martiris nouem lectiones:

Hodie ⁊ lectio prima:
nobis fratres cha
rissimi virginale
decus illuxit quod
nostre memorie virtutis

diuine victoriam renoua
uit Porro quanto fragilior
sexus quanto infirmius va
sculum quod reportat de ho
ste triumphum: tanto dya
bolus maiori opprobrio co
fusionis induitur: tanto mi
rabilior deus in sanctis suis
iocundius delectatur Tu:

R Efulget lectio ij :-
et preminet inter
martires meritum
sancte huius dni famule:
quam ibi est corona gloriosi
or. vbi sexus infirmior qa
profecto virilis animus in
femina maius aliquid fecit
quando sub tanto pondere
fragilitatis non defecit Bene
inheserat vni viro quo vir
tutem traxerat qua resisteret
dyabolo: ut femina proster
neret inimicum qui per femi
nam prostrauerat virum:

Ille in ea ap lectio iij :-
paruit inuictus qui pro ea
factus est infirmus Ille fecit
hanc feminam viriliter mo
ri qui pro ea dignatus est de
femina misericorditer nasci

Merito autem ille vetus inimi
cus ne vllas preteriret insi
dias qui per femina vicerat
virum per virum hanc fe
minam superare temptauit:

N Atalis lectio iiij :-
est virginis: integri
tatem sectemur: na
talis est martiris: hostias
ymolemus Stupeant nup
te: imitentur innupte Sed
quid de ista virgine digne
dicere possumus Fatescant
ingenia: conticescat eloque
ncia: vox preconum est vna:
Quot homines tot precones
qui martirem dum loqun
tur predicant lectio v :-

Q Uanto terrore tiran
nus egit ut illa time
ret: quantis blandi
mentis ut ei persuaderet
At illa sponsi sui canens
iniuriam tm se optabat pla
cituram Ille me accipiet
inquit qui me sibi prior e
legit Pereat corpus quod
oculis amari potest mortalibus:-

Q Uid autem lectio vi :-
mirum si virginitatem

pretulerunt vite virgines
xpi quando sinistra fereit
virgines seculi. Quis vale
at silentio preterire un[decim] milia
(?) septem virgines que
gallo[rum] impetu tunc instante
ne quid indecens ab
hominibus sustinerent tur
pitudinis morte sumpserunt
exemplum suis cunctis vir
ginibus relinquentes mag[is]
pudiciciam eius esse q[uam] vita:·
Conside ·lectio vij
remus nos qui virum
sumus in huius feminine
tius solemnia agimus ... opa
ratione quid extimabimur
Sepe agere aliqua bona p[ro]
ponimus: s[ed] si levissimus ser
mo ab ore irridentis erupe
rit · statim protinus resilimus
hanc vero frangere nec tor
menta potuerunt Tu aut[em]:·
Virgo ·lectio viij:·
Ubi beatissima virgo
unu[m] de se excitavit ex
emplum pudicicie cu[m] vir
ginitatem pretulit vite Nec
quoque terrenum amore a se
propter amorem celestem ex

pellens: crucis xpi tropheu[m]
arripuit et tam contra libidi
nes q[uam] etiam contra universa
supplicia fide protinus arma
ta q[uam] ferro dimicavit ac vi
cit. Contempsit blandiente[m]
renuitq[ue] minante[m] · suppliciu[m]
attendens risit · nesciens ali
quid amare quod transit:·
Denique ·lectio ix:·
virginitatem tam
diligens nec ludi
bria nec supplicia nec carni
fices metuit. Postremo nec
gladium ferientis percussoris
expavit. Sacratissima vir
ginitas usq[ue] ad sanguinis
effusionem in suo gradu per
severat: et incontaminata xpo
semel oblata perdurat Tu:·